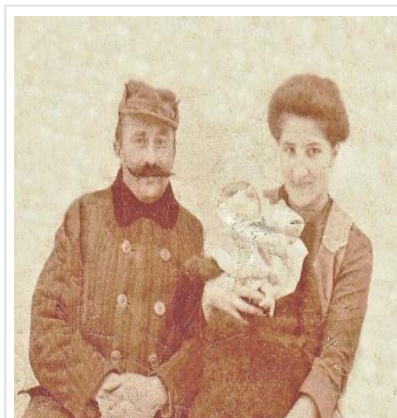

Emléktábla avatása Balatonfüreden a Panteonban

Tisztelt Megjelentek!

Meghatottsággal állok itt, hogy édesapám, Dr. Csizmazia Darab József születésének századik évfordulóján szülővárosa emléktáblával örökíti meg munkásságát.

Cs. Darab József 1918-ban szüleivel

Engedjék meg, hogy ez alkalommal magam is szóljak néhány szót.

Idén emlékezünk meg az I Világháború befejezésének 100-ik évfordulójáról is. Nagypapám katonaként az olasz fronton harcolt és sérülése miatt gyógykezelésre hazatért. Mivel közben nevelőapja Csizmazia József meghalt ő lett a családfenntartó, így nem kellett felgyógyulását követően visszatérnie a frontra és megnősülhetett. Apám 1918. július 15-én született Balatonfüreden.

Szülei, illetve a család több generáción keresztül mezőgazdasággal és szőlőtermesztéssel foglalkoztak, ami egyúttal későbbi szakmai elhivatottságát is determinálta. De nagybátyja, Fábian Ferenc-József is Mathiász János mellett dolgozott Kecskeméten.

Tanulmányai során arra készült, hogy a füredi bortermelők jobb áron, szervezeten adhassák el borukat, ezért borkereskedői és közvetítői képzettséget szerzett.

A II világháborút követően először a tapolcai járásban hegyközségi titkárként dolgozott Sági Károly mellett.

Mivel a család szőlőterületeit elvették, szakmai érdeklődése a nemesítés felé fordult, és már a világháború előtt is kiterjedt hazai és külföldi kapcsolatokkal rendelkezett.

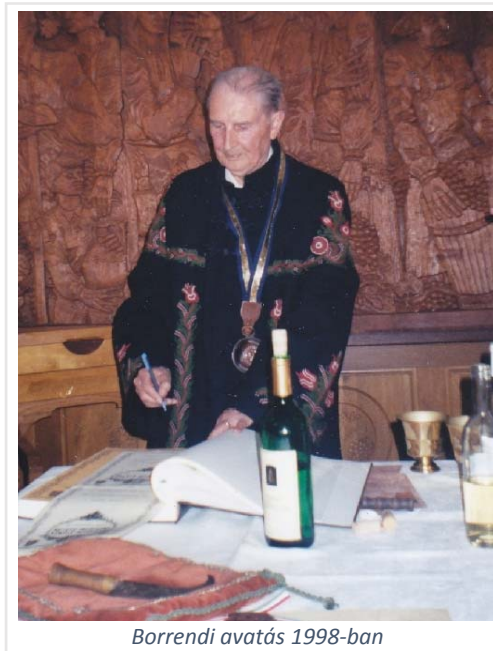
1948-ban svájci szakmai gyakorlata során állásajánlatot kapott a Schenk cégtől Rolle-ban, a vállalat dél amerikai szőlőtelepeinek irányítására, de szüeleire való tekintettel inkább hazatért.

1939-ben a Balatonfüredi Borhétén testvérével a család sátra előtt

Ezután kezdte meg kutatói megbízása alapján Egerben a szőlőnemesítési munkát, melynek eredményeit főként két téma köré csoportosíthatjuk:

- A Bikavér típusú vörösbor szőlőfajták nemesítése volt a legnehezebb és legidőigényesebb feladat, mert a Bikavért alkotó vörös-borszőlőfajták egymás közötti keresztezése nem adott elfogadható eredményt. A keresztezést csak több lépcsőben lehetett megoldani. A szabadalmi értékű keresztezési kombinációk viszont lehetővé tették, hogy ilyen kombinációval a szülőpárok között szinte 80%-os valószínűséggel lehetett megfelelő Bikavér típusú vörösbor szőlőfajtát előállítani. Így került sor 1978-ban a Turán, Titán és Tizián fajták állami elismerésre történő bejelentésére.

Borrendi avatás 1998-ban

- A betegségeknek ellenálló szőlőfajták nemesítését az indokolta, hogy a háború utáni szőlőmonográfiai felvételek szerint a direktermők területe Magyarországon elérte a 45 000 ha-t, és ez nagymértékben rontotta a magyar bor külkereskedelmi hitelét. Az Egerben megkezdett nemesítési munka először 1957-ben mutatott eredményt, amikor egy „Egri Csillagok 24”-es számmal jelölt hibridet már összehasonlító kísérletekbe állítottak és ebből lett később a Zalagyöngye fajta, melyet még további rezisztens fajták követtek.

Bár a nemesítési munkát a természetben az eredmények igazolták, munkásságát csak 1994 után kezdték elismerni.

A szűkebb nemesítési munka mellett

- Küzdött a magyar helyesírásban a szőlőfajták írásmódja megváltoztatásáért, hogy azokat - mint a többi szőlőtermelő országban - nálunk is nagy kezdőbetűvel írják.
- Szorgalmazta, hogy a növénynemesítési munka Európában egységes szabályozást és elismerést kapjon.
- Kitalálója és megszervezője volt a Magyar Postával együttműködésben a Magyar Borvidékek bélyegsorozatnak, így jelent meg 2000. május 25-én a Balatonfüred-Csupak borvidéki bélyeg a Balatonvin Borlovagrend zászlósborával.

Borvidéki bélyeg Bakonyi Károly Nemes Olaszrizling fajtájával

- A Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskolával való együttműködés keretében az Egri csillagok 36-os kettős hasznosítású hibridet Füredgyöngye névre keresztelte remélve, hogy a fajta a füredi kiskertekben is elterjed majd.
- Számos cikkben elevenítette fel, illetve javasolta a füredi szőlőgyógymód ismételt bevezetését, ha ma már nem is orvosi kezelésként, de egészségvédő és marketing jelleggel, mely így ismét a város nevéhez köthető.

Az emléktábla avatása Balatonfüreden a Panteonban

Köszönöm családom nevében Balatonfüred Város Önkormányzatának, a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesületnek, a Balatonvin Borlovagrendnek, minden fürdőnek és valamennyi jelenlevőnek, hogy őrzik édesapám emlékét.

Köszönöm a figyelmüket.

Balatonfüred, 2018. október 20-án

Csizmazia Darab József